PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Berželis“
direktoriaus 2025 m. liepos 29 d.
įsakymu Nr. V-44

PRITARTA
Klaipėdos miesto savivaldybės
Švietimo ir sveikatos departamento
Švietimo skyriaus vedėjo
2025 m. liepos 18 d.
įsakymu Nr. ŠV1-152

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „BERŽELIS“ IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos lopšelis-darželis „Berželis“ (toliau − lopšelis-darželis „Berželis“) yra neformaliojo švietimo mokykla, savivaldybės institucija, priskiriama ikimokyklinio ugdymo mokyklų tipui. Adresas: Mogiliovo g. 2, 95202 Klaipėda. Tel. +370 46 324277, elektroninio pašto adresas, info@berzelisklaipeda.lt, interneto svetainės adresas www.berzelisklaipeda.lt.

2. Požiūris į vaiką ir jo ugdymą(si).

Lopšelio-darželio „Berželis“ ugdymo programa grindžiama konstruktyvistine ir sociokultūrine prieiga, kuri skatina vaikų aktyvų mokymąsi per patirtį, tyrinėjimą ir bendradarbiavimo sąveikas. Tikime, kad vaikai geriausiai mokosi, kai gali eksperimentuoti, kūrybiškai spręsti iškilusias problemas realiose situacijose, atrasti naujus dalykus. Individualizuota veikla užtikrina, kad kiekvienas vaikas gali mokytis savo tempu, atsižvelgiant į asmeninius poreikius ir pomėgius. Dėmesys skiriamas ne tik akademiniam ugdymui, bet ir emocinei bei socialinei raidai, padedančiai vaikams jaustis vertinamiems, suprastiems ir laisvai išreikšti save.

Mokytojas šiame procese tampa vaikų palydovu, padedančiu kelti klausimus, rasti atsakymus ir reflektuoti savo patirtis. Svarbų vaidmenį ugdyme atlieka bendruomenė – vaikai mokosi ne tik iš mokytojų, bet ir vieni iš kitų, o tėvų bei aplinkos įsitraukimas padeda sukurti turtingą mokymosi kontekstą.

Mūsų tikslas – ugdyti smalsius, savimi pasitikinčius ir kūrybingus vaikus, kurie prisitaikytų prie nuolat kintančios aplinkos, bendradarbiautų tiek su bendraamžiais, tiek su suaugusiais ir aktyviai tyrinėtų pasaulį.

3. Vaikų ugdymasis sąlygojamas pamatinėmis vertybėmis:

3.1. vaiko orumas – kiekvieno vaiko nelygstamos vertės, autentiškumo, unikalumo pripažinimas ir puoselėjimas.

3.2. vaiko gerovė – vaiko gerovės pirmumo pripažinimas, puoselėjant vaiko saugumą, sveikatą, darną su savimi ir kultūrine, socialine bei fizine aplinka.

3.3. saviraiškos laisvė – kiekvieno vaiko kūrybinio potencialo ir laisvės išreikšti save pripažinimas, palaikymas ir skatinimas.

3.4. lygiavertis dalyvavimas – lygiavertėmis sąveikomis grindžiamo ugdymo(si) vertės pripažinimas, sudarant maksimalias sąlygas kiekvienam vaikui dalyvauti bendrame ugdymo(si) procese ir pašalinant ugdymo(si) kliūtis.

3.5. lygiateisiškumas ir teisingumas – vienodų teisių augti ir ugdytis visiems pripažinimas, užtikrinant galimybes kiekvienam vaikui optimaliai vystyti ir reikšti savo potencines galias nepriklausomai nuo priežasčių, susijusių su lytimi, sveikata, socialine ir kultūrine padėtimi.

Minimizuojamos atskirties ir diskriminavimo galimybės, atstovaujama vaikų teisėms lopšelyje-darželyje ir už jo ribų.

3.6. pagarba, tolerancija ir atvirumas įvairovei – atviros, pagarba, empatija ir tolerancija grindžiamos ugdymo(si) aplinkos kūrimas, pripažįstant įvairovę kaip vertybę ir sudarant sąlygas visiems vaikams sėkmingai dalyvauti, natūraliai priimant prigimtinius ir kultūrinius skirtumus.

3.7. bendruomeniškumas, demokratija ir pilietiškumas – pagarba asmeniui grindžiamos demokratinės aplinkos kūrimas, priklausymo bendruomenei jausmo puoselėjimas, atsakomybės už save ir kitus ugdymas.

3.8. kultūrinis tapatumas – pagarbos savo šalies kultūrai puoselėjimas, padedant vaikui išreikšti save kaip savo šalies kultūros dalyvį ir kūrėją, mokantį pozityviai priimti kitų kultūrų savitumą.

4. Programa sukuria prielaidas užtikrinti pagrindinių kiekvienam vaikui aktualių poreikių tenkinimą ir turtinimą:

4.1. žaidimo poreikis – turėti laisvę, pakankamai laiko, erdvės, žaidimo partnerių ir galimybę per bendrus žaidimus kurti vaikų kultūrą. Pripažįstama žaidimo, kaip savarankiškos vaikų veiklos, nelygstama vertė. Nuolat stebėdami ir tinkamoje situacijoje jautriai įsitraukdami į žaidimus, suaugusieji padeda vaikams augintis žaidimo gebėjimus;

4.2. saugumo poreikis – jaustis saugiam, gerbiamam, matomam, girdimam, tinkamai globojamam, sulaukti paramos ir pagalbos, kai jos reikia. Ugdant vaikus rūpinamasi ne tik užtikrinti jų saugumą, bet ir juos pačius pagal jų galias įtraukti į rūpinimąsi savo bei kitų saugumu;

4.3. draugysčių poreikis – jaustis priimamam, jausti bendrumą, lygiavertiškumą su kitais, kitų paramą, artimumą, turėti vieną ar keletą artimesnių draugų. Sukuriama ugdymo(si) aplinka, skatinanti vaikus tyrinėti ir atrasti, kaip būti, gyventi ir veikti drauge;

4.4. komunikavimo poreikis – dalintis su kitais emocijomis, mintimis, idėjomis žodžiu ir nežodinėmis priemonėmis (mimika, judesiu, piešiniu, muzikos kūriniu ir pan.). Vaikams sudaromos sąlygos išbandyti įvairias komunikavimo su vaikais ir suaugusiaisiais priemones ir atrasti pagarbaus, veiksmingo bendravimo būdus;

4.5. pažinimo džiaugsmo poreikis – smalsauti, tyrinėti, klausinėti, aiškinti(s), kurti ir išbandyti, džiaugiantis naujais atradimais ir gebėjimu pažinti. Taikydami ugdymo(si) procese įgytas patirtis vaikai kuria ir perkuria savo teorijas apie pasaulį;

4.6. kūrybinės saviraiškos poreikis – tyrinėti ir atrasti unikalias savo kūrybines galias per įvairias veiklas. Kuriamos ir spontaniškų, ir kryptingų veiklų galimybės, palankios atsiskleisti vaikų interesams, gabumams ir auginti savitą raiškos stilių;

4.7. unikalus individualus poreikis – programa taip pat sukuria prielaidas atliepti ir tenkinti unikalius kiekvieno vaiko poreikius, tarp jų ir specialiuosius ugdymosi poreikius. Lopšelyje-darželyje „Berželis“ aktyviai veikia vaiko gerovės komisija, kuri operatyviai sprendžia visus vaiko gerovės klausimus (adaptacijos, sėkmingo bendravimo, įsitraukimo, maitinimosi, poilsio ir pan.). Esant poreikiui, siūlo tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo konsultuotis Klaipėdos pedagoginėje psichologinėje tarnyboje.

5. Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai.

Vaikas yra neatsiejama šeimos ir bendruomenės, kurioje gyvena, dalis. Lopšelis-darželis „Berželis“ siekia atliepti tėvų lūkesčius, susijusius su visuminiu vaiko ugdymu(si), sudaro sąlygas ugdytis visiems vaikams, teikia konsultacijas įvairiais vaiko ugdymo(si) klausimais. Tėvai skatinami aktyviai įsitraukti į ugdymo(si) procesą, teikti siūlymus, būti lygiaverčiais partneriais (tėvų komitetas, atstovavimas įstaigos taryboje, dalyvavimas renginiuose ir kt.). Vykdomi bendri projektai, bendruomenės renginiai, vaikams organizuojamos ekskursijos, edukacijos, tėvai įtraukiami į sprendimų, susijusių su mokyklos gyvenimu priėmimą. Siekiama sąveikauti, bendradarbiauti vertinant vaikų pasiekimus, skatinamas tęstinis vaiko ugdymas(is) namuose.

Bendradarbiavimas grindžiamas abipuse pagarba, pasitikėjimu, lygiaverte dialogine partneryste. Kuriamas glaudus bendravimo ir bendradarbiavimo ryšys su vietos bendruomene bei kitomis institucijomis. Lopšelio-darželio „Berželis“ socialiniai partneriai: Klaipėdos „Vyturio“ progimnazija, Klaipėdos Prano Mašioto progimnazija, Klaipėdos Liudviko Stulpino progimnazija,

Kretingos r. Kūlupėnų Motiejaus Valančiaus pagrindinė mokykla. Taip pat glaudžiai bendradarbiaujame su Klaipėdos miesto lopšeliais-darželiais: „Volungėlė“, „Du gaideliai“, „Ąžuoliukas“, „Rūta“, „Vyturėlis“, „Žuvėdra“, „Alksniukas“, „Puriena“, „Pušaitė“, „Versmė“ bei su Šilutės lopšeliu-darželiu „Ąžuoliukas“.

Vietos bendruomenei lopšelis-darželis „Berželis“ teikia informaciją apie įstaigos veiklą, suteikia galimybę susipažinti su ugdymo programomis, planais, aplinka, įstaigos darbuotojais. Visa tai stiprina bendruomeniškumą, vaikai per potyrius perima bendruomenės tradicijas, pasijunta lygiaverčiais bendruomenės nariais.

6. Regiono ypatumai.

Lopšelis-darželis „Berželis“ kuria įtraukiančią ir prasmingą ugdymo aplinką, kurioje vaikai tyrinėja, kuria, mokosi ir auga draugiškoje bendruomenėje. Vaikai semiasi patirties ne tik ugdymo įstaigos aplinkoje, miesto pietinės dalies mikrorajone, bet ir pažindami kitas kultūrines, edukacines bei gamtines miesto erdves.

Ugdytiniai turi galimybę susipažinti su paštu, Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešosios bibliotekos padaliniais („Karlskronos“, „Pempininkų“), dalyvauti edukacijose, vykstančiose miesto muziejuose: Laikrodžių, Kalvystės, Pilies, Mažosios Lietuvos istorijos, Lietuvos jūrų muziejuje, Klaipėdos laisvalaikio centruose „Inkarėlis“ ir „Želmenėlis“. Palanki gamtinė aplinka suteikia galimybę lankytis parkuose (Klaipėdos Skulptūrų, „Sąjūdžio“), organizuoti išvykas į Girulių mišką, pažinti Kuršių marias, kopas, Baltijos jūros ekosistemą, uoste stebėti laivus.

Sklandų pasiruošimą mokyklai užtikrina bendradarbiavimas su Klaipėdos miesto pietinės dalies progimnazijomis („Vyturio“, Prano Mašioto, „Smeltės“, Liudviko Stulpino), Klaipėdos E. Balsio menų gimnazija, taip pat glaudi partnerystė su Klaipėdos miesto ir regiono lopšeliais-darželiais, kuri skatina bendras iniciatyvas ir gerosios praktikos dalijimąsi. Bendradarbiaujame su Klaipėdos Universitetu, Klaipėdos Valstybine kolegija ir Ernesto Galvanausko profesinio mokymo centru, suteikdami jų studentams galimybę atlikti praktiką mūsų įstaigoje, kur pedagogai perduoda savo žinias ir praktinę patirtį.

7. Mokyklos savitumas.

Mes esame lopšelis-darželis „Berželis“, kuriame vaikams saugu, tėvams ramu, darbuotojams gera.

Siekiame:

- atskleisti ir puoselėti kiekvieno vaiko prigimtines galias;
- bendradarbiaudami su šeima padėti vaikui prisitaikyti prie nuolat besikeičiančios visuomenės;
- skatinti kiekvieno darbuotojo individualumo raišką;
- kolegiškai bendrauti, mokytis vieniems iš kitų, analizuojant, vertinant ir planuojant įstaigos veiklą.

Lopšelis-darželis „Berželis“ yra neformaliojo švietimo mokykla, kurioje dėmesys skiriamas kiekvieno vaiko individualumui, emocinei gerovei ir visapusiškam augimui. Ugdymo proceso trukmė per dieną – 10 val. 30 min., penkias darbo dienas per savaitę. Grupės komplektuojamos atsižvelgiant į vaikų amžiaus tarpsnius nuo 1,5 iki 6 metų. Įstaigoje teikiama logopedo pagalba. Sudarytos sąlygos ugdytis tautinių mažumų, kitakalbių, socialinės atskirties ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams, kurie ugdosi kartu su bendraamžiais bendrojo ugdymo grupėse. Prioritetas teikiamas aprūpinimui šiuolaikinėmis, vaiko poreikius atitinkančiomis priemonėmis, vidaus ir lauko edukacinių aplinkų turtinimui.

Lopšelyje-darželyje „Berželis“ įgyvendinamas patyriminio ugdymo modelis, kuris įprasmina vaiko aktyvų dalyvavimą mokymosi procese. Šis modelis skatina vaiką pažinti pasaulį veikiant, eksperimentuojant, tyrinėjant, reflektuojant ir kuriant, o ne pasyviai priimant informaciją. Jis įgyvendinamas per kasdienes praktines veiklas. Vaikai kasdien skatinami tyrinėti aplinką, spręsti problemas, dirbti grupėse, savarankiškai priimti sprendimus, o pedagogai – kurti ugdymo situacijas, kurios būtų autentiškos, kontekstinės ir turiningos.

Lopšelis-darželis „Berželis“ kryptingai ir kūrybiškai tobulina ugdymo procesą, remdamasis šiuolaikinėmis edukacinėmis praktikomis, kurios atliepia vaikų poreikius. Įgyvendinant patyriminio

ugdymo modelį, nuolat siekiama atrasti naujus, vaikams įdomius ir prasmingus metodus, atsižvelgiant į jų amžių, gebėjimus ir individualią pažangą.

Dalyvaudami lopšelio-darželio „Berželis“, respublikiniuose ir tarptautiniuose projektuose bei edukacinėse veiklose, pedagogai taiko patyriminio ugdymo metodą, kuris skatina vaikų aktyvumą, smalsumą, kūrybiškumą ir gebėjimą bendradarbiauti. Inovatyvūs sprendimai integruojami į kasdienes veiklas siekiant stiprinti vaikų bendrąsias ir dalykines kompetencijas, ugdyti jų savarankiškumą, pasitikėjimą savimi, socialinius įgūdžius bei atsakingumą aplinkos atžvilgiu.

Ugdymo veiklos prioritetai – saugios ir sveikos gyvensenos skatinimas, vaikų saviraiškos ugdymas bei socialinių ir emocinių kompetencijų stiprinimas. Į ikimokyklinio ugdymo programos turinį integruojamos neformaliojo vaikų ugdymo programos (tautodailės, dailės, fizinio aktyvumo, sveikos gyvensenos), socialinių emocinių kompetencijų ugdymo programa „Kimochis“, patyriminis, įtraukusis ugdymas.

8. Mokytojų ir kitų specialistų pasirengimas įgyvendinti ikimokyklinio ugdymo programą.

Lopšelyje-darželyje „Berželis“ dirba kvalifikuoti pedagogai, logopedas, kuriems talkina mokytojo (auklėtojo) padėjėjai, mokinio padėjėjai, visuomenės sveikatos biuro specialistas. Mokytojai nuolat tobulina savo kompetencijas įstatymų numatyta tvarka, dalyvaudami ilgalaikėse kvalifikacijos tobulinimo programose, skleidžia savo gerąją patirtį mieste bei respublikoje, inicijuoja ir įgyvendina tarptautinius projektus, diegia inovacijas ir jas įgyvendina. Lopšelyje-darželyje „Berželis“ vyrauja kolegialus bendradarbiavimas.

9. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-1142 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programų gairių patvirtinimo“ bei teisiniais dokumentais, reglamentuojančiais ikimokyklinio ugdymo(si) veiklą.

II SKYRIUS
IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

10. Programa parengta vadovaujantis svarbiausiais ikimokyklinio ugdymo principais, užtikrinančiais ugdymo(si) kryptingumą, integralumą, veiksmingas ugdomąsias sąveikas ir ugdymo(si) kokybę (2 paveikslas).

10.1. žaismės principas. Žaismingumas yra viso ikimokyklinio vaikų ugdymo(si) pagrindinis bruožas, neatsiejama tyrinėjimo, eksperimentavimo, fantazavimo, kūrybos dalis, o žaidimas – svarbiausia savarankiška vaiko veikla;

10.2. įtraukties principas. Sudaromos sąlygos kiekvienam vaikui ugdytis, plėtoti savo galias, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę, atsižvelgiant į ugdymosi poreikių įvairovę;

10.3. vaiko raidos ir ugdymo(si) dermės principas. Ugdymo(si) procese atsižvelgiama į raidos nulemtą vaikų poreikių, patirties ir gebėjimų įvairovę ir skatinama visapusiška vaiko raida – fizinė, emocinė, socialinė, pažinimo, komunikavimo, meninės raiškos;

10.4. integralumo principas. Siekiama visuminės vaikų raidos, užtikrinamas darnus visų pasiekimų sričių gebėjimų plėtojimas, ugdymo(si) sričių tarpusavio ryšiai, vidinės turinio sąsajos kiekvienoje ugdymo(si) srityje, vaikų veiklos integralumas;

10.5. sociokultūrinio kryptingumo principas. Ugdymas(is) yra grindžiamas žmogiškosiomis, tautinėmis ir pilietinėmis vertybėmis, padedančiomis vaikams įsitraukti į supančią kultūrinę aplinką ir didinančiomis atvirumą kultūrinei bei kalbinei įvairovei;

10.6. ugdymo(si) ir priežiūros vienovės principas. Ikimokyklinio ugdymo(si) procesui būdinga ugdymo(si) ir priežiūros vienovė. Kiekviena suplanuota ir nesuplanuota sąveika bei kasdienė rutina yra ugdanti, turtinanti vaiko patirtį. Ilgalaikis, nuolatinis, saugus vaiko emocinis ryšys su mokytoju sukuria prielaidas visavertei vaiko raidai ir ugdymui(si);

10.7. reflektyvaus ugdymo(si) principas. Mokytojas drauge su vaiku emocijomis ir veiksmais atspindi vaiko veikimo patirtis. Su vaikais drauge pagal jų gebėjimus apmąstomos vaikų emocijos, veiklos ir jų rezultatai, numatomas tolesnis veikimas. Mokytojai apsvarsto autentiškas vaikų patirtis, veiklos kokybę ir savo pedagoginių sprendimų poveikį vaikų ugdymui(si);

10.8. kontekstualumo principas. Vaikų ugdymas(is) vyksta estetiškuose, į veiklą įtraukiančiuose, vaikų iniciatyvoms atviruose artimiausios socialinės, kultūrinės, kalbinės ir gamtinės aplinkos kontekstuose, siekiama vaikų ugdymo(si) patirčių aktualumo, prasmingumo;

10.9. vaiko ir mokytojo bendro veikimo principas. Aplinkos, sąveikos, bendros prasmės kuriamos įsiklausant ir atliepiant vaikų poreikius, interesus, iniciatyvas, nuomonę, drauge priimant sprendimus;

10.10. lėtojo ugdymo(si), užtikrinančio gilų įsitraukimą, principas. Vaikai giliai išgyvena ir pajaučia kiekvieną čia ir dabar momentą, kai skiriama pakankamai laiko kasdienei rutinai, tyrinėjimo ar kūrybos procesui, nuostabai ir atradimo džiaugsmui;

10.11. šeimos ir mokyklos partnerystės principas. Mokykla ir šeima (globėjai) bendradarbiauja rengiant Programą, užtikrinant ugdymo(si) tęstinumą ir dermę, kuriant susitelkusią, kartu besimokančią bendruomenę. Tėvai ir mokyklos darbuotojai pasitiki vieni kitais ir veikia dėl vaikų interesų.

Nuoroda į Gaires:
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/76bb8f404b5911ee8185e4f3ad07094a/asr

III SKYRIUS
TIKSLAS, UŽDAVINIAI, UGDYMO(SI) REZULTATAI

11. Ikimokyklinio ugdymo tikslas – atsižvelgiant į vaikų prigimtines galias, patirtį, poreikius, šeimos ir bendruomenės susitarimus, kurti lanksčius edukacinius kontekstus, įgalinančius vaikus išsiugdyti pasitikėjimo, rūpinimosi savimi ir kitais, kultūrinio ir socialinio jautrumo, komunikavimo, lankstaus mąstymo, kūrybiškumo, mokėjimo mokytis pradmenis.

12. Uždaviniai:

12.1. ugdyti vaikų pasitikėjimą savimi, skatinant juos išbandyti naujas veiklas, priimti iššūkius ir išreikšti savo mintis bei jausmus per įvairias saviraiškos formas;

12.2. formuoti rūpinimosi savimi ir kitais įgūdžius, stiprinant vaikų fizinį aktyvumą, sveikos gyvensenos įpročius, empatiją bei emocinę gerovę;

12.3. skatinti kultūrinį ir socialinį jautrumą, organizuojant kultūrinius renginius, įtraukiant šeimas į tautinių tradicijų puoselėjimą bei įvairių kultūrų pažinimą;

12.4. ugdyti vaikų komunikabilumą, sudarant sąlygas laisvai reikšti mintis, klausytis kitų, bendradarbiauti žaidžiant, kuriant ir veikiant kartu;

12.5. skatinti vaikų lankstų mąstymą, sudarant sąlygas dalyvauti atvirose, tyrinėjimui palankiose veiklose, kuriose jie mokosi pasirinkti, ieškoti sprendimų, vertinti alternatyvas ir kūrybiškai reaguoti į kylančius iššūkius;

12.6. skatinti vaikų kūrybiškumą, suteikiant galimybes kurti, bandyti ir išreikšti savo idėjas per dailės, muzikos, konstravimo, tyrinėjimo ir kitokias kūrybines veiklas;

12.7. ugdyti vaikų smalsumą ir gebėjimą mokytis, sudarant sąlygas tyrinėti, savarankiškai pažinti, spręsti problemas ir patirti sėkmę, įgyjant tvirtus mokymosi pradmenis.

13. Pasiekimų sritys:

13.1 kasdienio gyvenimo įgūdžiai;

13.2. fizinis aktyvumas;

13.3. emocijų suvokimas ir raiška;

13.4. savireguliacija ir savikontrolė;

13.5. savivoka ir savigarba;

13.6. santykiai su suaugusiaisiais ir bendraamžiais;

13.7. aplinkos pažinimas;

13.8. matematinis mąstymas;

13.9. skaitmeninis sumanumas;

13.10. kalbų supratimas;

13.11. kalbinė raiška;

13.12. estetinis suvokimas;

13.13. meninė raiška;
13.14. kūrybiškumas;
13.15. tyrinėjimas;
13.16. problemų sprendimas;
13.17. gebėjimas žaisti;
13.18. mokėjimas mokytis.

1 pav. Lopšelio-darželio „Berželis“ konceptualaus ugdymosi modelis

Lopšelio-darželio „Berželis“ konceptualus ugdymosi modelis (1 pav.) vizualiai atspindi ikimokyklinio ugdymo(si) turinio koncepciją, kurioje vaikas yra aktyvus ugdymosi proceso dalyvis. Modelyje pavaizduotas vaiko pažinimo kelias, einantis per penkias ugdymo turinio sritis: „Aš ir bendruomenė“, „Aš kalbų pasaulyje“, „Kuriu ir išreiškiu“, „Tyrinėju ir pažįstu aplinką“, „Mūsų sveikata ir gerovė“. Šios sritys atliepia visapusišką vaiko raidą ir integruoja pagrindines kompetencijas.

Ugdymo turinys kuriamas remiantis vaiko galiomis, kurios apima pasitikėjimą savimi, rūpestingumą, socialinį jautrumą, komunikabilumą, lankstų mąstymą, kūrybiškumą ir gebėjimą mokytis. Galių stiprinimas sudaro prielaidas pasiekti asmeninius, socialinius, emocinius, pažintinius ir kūrybinius pasiekimus.

Modelyje išryškinami keturi esminiai ugdymo(si) pagrindai: visuminis ugdymas(is), vaiko žaidimas ir patirtinė veikla, universalus dizainas mokymuisi (toliau – UDM). Pabrėžiami ugdymo(si) kontekstai: UDM, žaismės, judraus patirtinio ugdymosi, kultūrinių dialogų, kalbų įvairovės, tyrinėjimo ir gilaus mokymosi, realių ir virtualių aplinkų, kūrybinių dialogų.

Vaiko ugdymasis modelyje suvokiamas kaip individualus, kryptingas ir nuoseklus procesas, kuriame svarbų vaidmenį atlieka ne tik pedagogai, bet ir vaiko šeima bei jį supanti aplinka. Toks holistinis požiūris leidžia užtikrinti ugdymo(si) kokybę ir orientaciją į kiekvieno vaiko unikalumą.

IV SKYRIUS

UGDYMO(SI) TURINYS, PROCESAS IR APLINKOS

Ikimokyklinio ugdymo programoje ugdymo(si) turinys pateikiamas pagal ugdomas vaiko galias (2 pav.). Siekiame 3-iojo ir 6-ojo žingsnio pasiekimų.

Pasiekimų ūgtis žingsniais nuo gimimo iki šešerių metų pateikta Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų apraše, kuris pateikiamas Gairių priede: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf

2 pav. Ugdymo(si) turinys: vaiko galių augimo schema

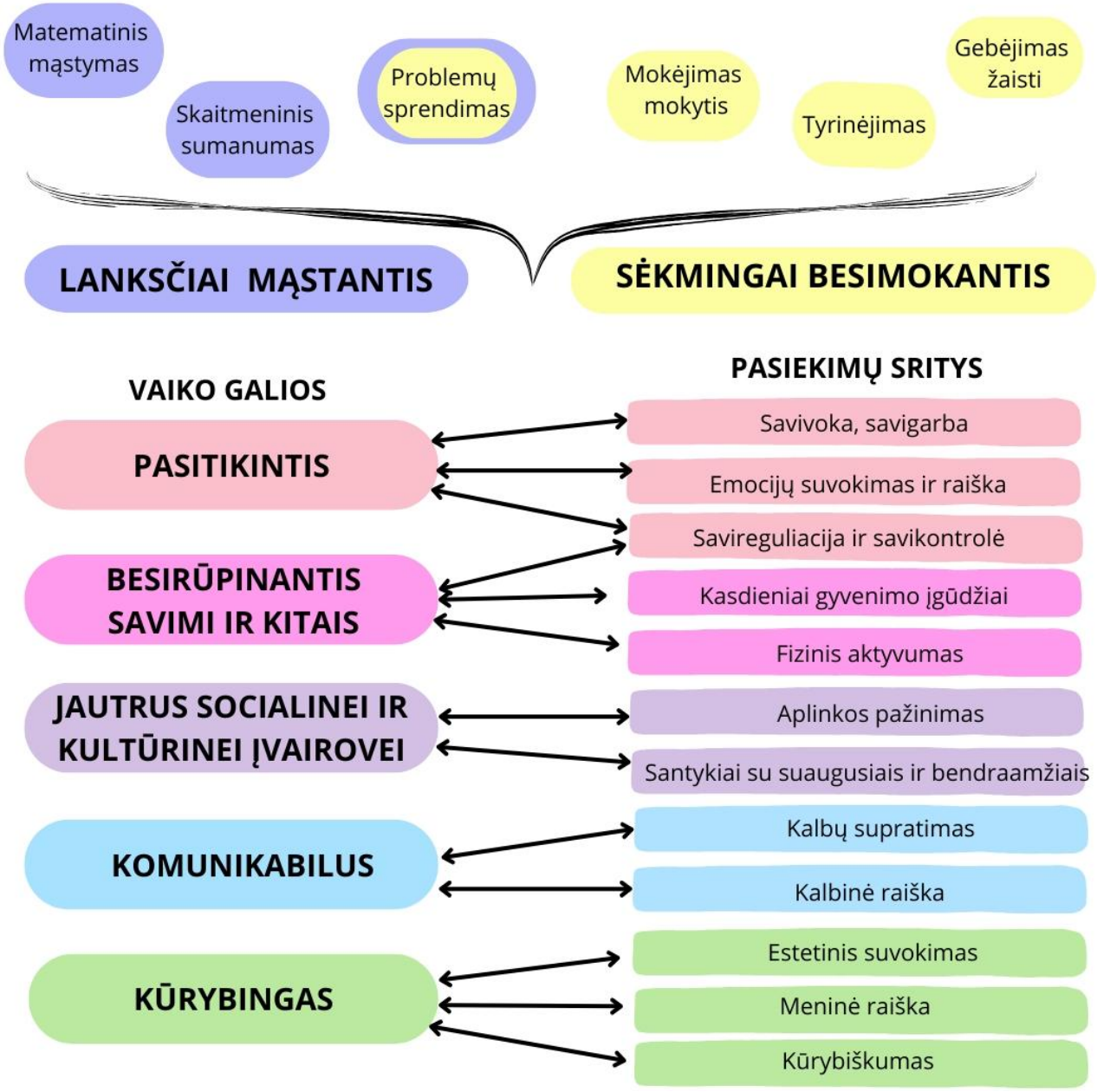

Nuoroda į Gaires:
https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/76bb8f404b5911ee8185e4f3ad07094a/asr

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
MŪSŲ SVEIKATA IR GEROVĖ		
PASITIKINTIS		
Pasiekimų sritis. savivoka, savigarba. **Vertybinė nuostata.** Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, gerbia save ir kitus. **Esminiai gebėjimai.** Pažįsta savo kūną, pasako, kad yra berniukas (mergaitė), supranta savo augimą ir gebėjimų tobulėjimą, prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti kartu, priskiria save savo šeimai, grupei, įstaigos bendruomenei, žino savo tautybę, tėvynę.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Suaugusiojo skatinamas domisi supančios kultūrinės aplinkos simboliais. Teigiamai reaguoja į kita kalba kalbančius vaikus, suaugusiuosius ir grupėje apsilankančius svečius. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 7 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Pasako savo tautybę, šalį, kurioje gyvena, žino savo namų adresą. Tyrinėja savo šalies ir kitų jam įdomių šalių simbolius, kalbą, žemėlapius, žmonių gyvenimo būdą, supranta, kad visi žmonės yra lygūs, pasako keletą šalių panašumų ir skirtumų. Domisi ir dažniausiai laikosi šeimos, grupės, mokyklos, vietinės bendruomenės vertybių ir jam suprantamų pareigų bei teisių. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 7 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai žaidžia šešėlių žaidimus, kūno dalis tyrinėja per judrias veiklas; tyrinėja judėjimo ir atramos, virškinimo, kvėpavimo, kraujotakos sistemas, vartydami enciklopedijas, žiūrėdami informacinius filmukus. Dalyvauja pažintinėse išvykose, virtualiuose savo gatvės, rajono, miesto ar šalies tyrinėjimuose. Padedami mokytojo, pažįsta ir išreiškia pagarbą pagrindiniams savo šalies simboliams, tyrinėja šalies žemėlapį, iš įvairių medžiagų konstruoja savo regiono ar šalies mėgstamiausių vietų modelius.
Pasiekimų sritis – emocijų suvokimas ir raiška. **Vertybinė nuostata.** Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais. **Esminiai gebėjimai.** Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Domisi kito vaiko ar suaugusiojo įvairių emocijų ir jausmų raiška, pastebi aiškiai reiškiamas emocijas, į jas skirtingai reaguoja (pasitraukia šalin, jei kitas piktas; glosto, jei kitas nuliūdęs). *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 4 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.**	Žaisdami vaidmenų ir naratyvinius žaidimus, vaikai tyrinėja ir pasakoja, kaip jaučiasi; klausydamiesi skaitomų istorijų, žiūrėdami edukacinius filmukus, patiria, išreiškia, aiškinasi, diskutuoja ir vis geriau atpažįsta bei įvardija įvairias savo ir kitų emocijas, jas sukėlusias situacijas bei priežastis.

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
	*Pradeda kalbėtis apie tai, kaip jaučiasi ir išreiškia jausmus, kokie emocijų ir jausmų raiškos būdai yra tinkami, kas gali padėti pasijusti geriau, jei esi nusiminęs, piktas. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 5 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis - savireguliacija ir savikontrolė. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs valdyti dėmesį, emocijų raišką ir elgesį. **Esminiai gebėjimai.** Sutelkia dėmesį ir pastangas veiklai, dažniausiai laikosi tvarkos ir susitarimų, bendraudamas su kitais elgiasi mandagiai, stengiasi kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus, įsiaudrinęs geba nusiraminti.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Pradeda laikytis jam suprantamų suaugusiojo prašymų ir bendrų susitarimų. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 5 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Supranta susitarimų, taisyklių prasmę bei naudingumą ir dažniausiai savarankiškai jų laikosi. Lengvai priima dienos ritmo pasikeitimus *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 6 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai mokosi palaukti savo eilės (naudojant smėlio laikrodį, pasiimant kitą žaislą ir kt.); žaidžia savireguliaciją plėtojančius žaidimus (sustingti, nekalbėti, nesusijuokti, perkėlinėti dėmesį), savarankiškai išbando naujas veiklas, kartu su kitais įsitraukia į ištvermės, tikslumo, kliūčių įveikos reikalingas veiklas, laikosi kartu su kitais sukurtų grupės taisyklių ir tvarkos. Atlieka meditacinius, jogos pratimus.
Pasiekimų sritis - kasdieniai gyvenimo įgūdžiai. • Sveika mityba • Dienos ritmas • Kūno švara ir aplinkos tvarka • Saugaus elgesio įgūdžiai **Vertybinė nuostata.** Domisi, kas padeda augti sveikam ir saugiam. **Esminiai gebėjimai.** Esant galimybei renkasi sveikatai palankų maistą, savarankiškai	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Pradeda laikytis susitarimų ir saugiai elgtis lauko aikštelėse. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 2 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai:**	Vaikai mokosi elgesio prie stalo taisyklių ir gaminti. Lankosi su mokytoja darželio virtuvėje. Augina daržoves, prieskonius. Vaikai drauge su mokytoju eina į parduotuvę. Su mokytojomis ir visuomenės sveikatos specialiste mokosi laikytis asmens higienos. Vaikai aiškinasi, kokie prisilietimai prie jų kūno yra tinkami (artimų suaugusiųjų ar draugo apkabinimas) ir kokie netinkami, mokosi

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
pavalgo, pasirūpina savo kūno švara, prisideda prie aplinkos tvarkos palaikymo, rodo pradinius saugaus elgesio mokykloje įgūdžius, pasako, kaip saugiai elgtis gatvėje, buityje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis.	**4-6 m.** *Paaiškina, kokių profesijų žmonės gali padėti ištikus nelaimei. *Žino pagalbos telefono numerį. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 3 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	grupėje saugoti asmeninę erdvę. Laikosi saugaus eismo taisyklių. Aiškinasi, kokie pavojai slypi artimoje aplinkoje. Mokosi atsakingai elgtis aplinkoje, kurioje yra gyvūnų, kaip elgtis miške, prie vandens telkinio.
Pasiekimų sritis - fizinis aktyvumas. **Vertybinė nuostata.** Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus. **Esminiai gebėjimai.** Tiksliai ir koordinuotai šliaužia, ropoja, eina, bėga, lipa, išlaiko pusiausvyrą judėdamas, meta, gaudo ir spiria kamuolį, spontaniškai ir tikslingai atlieka kasdienius veiksmus, kuriems būtina akių ir rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika, derina judesius poroje, grupėje šokdamas ar žaisdamas.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Derina akies ir rankos, abiejų rankų, rankų ir kojų judesius: veria ant virvutės dideles sagas, užsega lipdukais batus, ridena kamuolį abiem rankomis arba pakaitomis dešine ir kaire ranka. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 3 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Tiksliai valdo pieštuką ir žirkles ką nors piešdamas, kirpdamas. Kuria įvairias konstrukcijas, sudėtingus statinius. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 4 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai žaidžia ir juda lauke: dūksta, lenktyniauja, žaidžia judrius žaidimus grupėje ir gamtoje, atsikratydami emocinės įtampos ir protinės veiklos sukelto nuovargio. Juda spontaniškai, atlieka veiksmus su skirtingo dydžio, svorio ar formos priemonėmis, žaidžia įvairius imitacinius bei judriuosius žaidimus, kuriuose lavinami visi pagrindiniai judesiai: šliaužimas, ropojimas, ėjimas, bėgimas, šuoliukai, laipiojimas, pralindimas, metimai, pusiausvyros pratimai. Išbando įvairiausius mokytojo demonstruojamus ir pačių atrandamus ėjimo ir bėgimo būdus, savo kūno judėjimo galimybes; mokosi saugiai keisti pradines kūno padėtis ir atlikti įvairius veiksmus rankomis, kojomis. Atlikdami jogos pratimus vaikai ne tik lavina savo fantaziją imituodami įvairius gyvūnus, bet kartu atlieka tempimo pratimus.
AŠ IR BENDRUOMENĖ		
BESIRŪPINANTIS SAVIMI IR KITAIS		
Pasiekimų sritis – savireguliacija ir savikontrolė.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.**	Vaikai mokosi palaukti savo eilės (naudojant smėlio laikrodį, pasiimant kitą

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs valdyti dėmesį, emocijų raišką ir elgesį. **Esminiai gebėjimai.** Sutelkia dėmesį ir pastangas veiklai, dažniausiai laikosi tvarkos ir susitarimų, bendraudamas su kitais elgiasi mandagiai, stengiasi kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus, įsiaudrinęs geba nusiraminti.	*Pradeda laikytis jam suprantamų suaugusiojo prašymų ir bendrų susitarimų. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 5 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Supranta susitarimų, taisyklių prasmę bei naudingumą ir dažniausiai savarankiškai jų laikosi. Lengvai priima dienos ritmo pasikeitimus. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 6 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	žaislą ir kt.); žaidžia savireguliaciją plėtojančius žaidimus (sustingti, nekalbėti, nesusijuokti, perkėlinėti dėmesį), savarankiškai išbando naujas veiklas, kartu su kitais įsitraukia į ištvermės, tikslumo, kliūčių įveikos reikalingas veiklas, laikosi kartu su kitais sukurtų grupės taisyklių ir tvarkos. Atlieka meditacinius, jogos pratimus.
Pasiekimų sritis – kasdieniai gyvenimo įgūdžiai. • Sveika mityba • Dienos ritmas • Kūno švara ir aplinkos tvarka • Saugaus elgesio įgūdžiai **Vertybinė nuostata.** Domisi, kas padeda augti sveikam ir saugiam. **Esminiai gebėjimai.** Esant galimybei renkasi sveikatai palankų maistą, savarankiškai pavalgo, pasirūpina savo kūno švara, prisideda prie aplinkos tvarkos palaikymo, rodo pradinius saugaus elgesio mokykloje įgūdžius, pasako, kaip saugiai elgtis gatvėje, buityje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Pradeda laikytis susitarimų ir saugiai elgtis lauko aikštelėse. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 2 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Paaiškina, kokių profesijų žmonės gali padėti ištikus nelaimei. *Žino pagalbos telefono numerį. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 3 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai mokosi elgesio prie stalo taisyklių ir gaminti. Lankosi su mokytoja darželio virtuvėje. Augina daržoves, prieskonius. Vaikai drauge su mokytoju eina į parduotuvę. Su mokytojomis ir visuomenės sveikatos specialiste mokosi laikytis asmens higienos. Vaikai aiškinasi, kokie prisilietimai prie jų kūno yra tinkami (artimų suaugusiųjų ar draugo apkabinimas) ir kokie netinkami, mokosi grupėje saugoti asmeninę erdvę. Laikosi saugaus eismo taisyklių. Aiškinasi, kokie pavojai slypi artimoje aplinkoje. Mokosi atsakingai elgtis aplinkoje, kurioje yra gyvūnų, kaip elgtis miške, prie vandens telkinio.
Pasiekimų sritis - fizinis aktyvumas.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.**	Vaikai žaidžia ir juda lauke: dūksta, lenktyniauja, žaidžia judrius žaidimus grupėje ir

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
Vertybinė nuostata. Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus. **Esminiai gebėjimai.** Tiksliai ir koordinuotai šliaužia, ropoja, eina, bėga, lipa, išlaiko pusiausvyrą judėdamas, meta, gaudo ir spiria kamuolį, spontaniškai ir tikslingai atlieka kasdienius veiksmus, kuriems būtina akių ir rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika, derina judesius poroje, grupėje šokdamas ar žaisdamas.	*Derina akies ir rankos, abiejų rankų, rankų ir kojų judesius: veria ant virvutės dideles sagas, užsega lipdukais batus, ridena kamuolį abiem rankomis arba pakaitomis dešine ir kaire ranka. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 3 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Tiksliai valdo pieštuką ir žirkles ką nors piešdamas, kirpdamas. Kuria įvairias konstrukcijas, sudėtingus statinius. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 4 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	gamtoje, atsikratydami emocinės įtampos ir protinės veiklos sukelto nuovargio. Juda spontaniškai, atlieka veiksmus su skirtingo dydžio, svorio ar formos priemonėmis, žaidžia įvairius imitacinius bei judriuosius žaidimus, kuriuose lavinami visi pagrindiniai judesiai: šliaužimas, ropojimas, ėjimas, bėgimas, šuoliukai, laipiojimas, pralindimas, metimai, pusiausvyros pratimai. Išbando įvairiausius mokytojo demonstruojamus ir pačių atrandamus ėjimo ir bėgimo būdus, savo kūno judėjimo galimybes; mokosi saugiai keisti pradines kūno padėtis ir atlikti įvairius veiksmus rankomis, kojomis. Atlikdami jogos pratimus vaikai ne tik lavina savo fantaziją imituodami įvairius gyvūnus, bet kartu atlieka tempimo pratimus.
Pasiekimų sritis - santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiaisiais ir bendraamžiais. **Esminiai gebėjimai.** Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiaisiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Siekia veikti savarankiškai, tikisi savo iniciatyvų palaikymo, pagyrimo. Mėgdžioja, tačiau žaidime savaip pertvarko suaugusiųjų veiksmus, žodžius, intonacijas. Trumpam įsitraukia į bendrą žaidimą, pakaitomis su kitu vaiku žaidžia tuo pačiu žaislu. Pradeda suprasti, kuris daiktas yra jo, kuris – kito, o kuriuo naudojamasi bendrai. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 8 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.**	Vaikai siūlo idėjas ir jaučiasi aktyviais grupės dalyviais. Vaikai rengia savo šeimos pristatymus, pasakoja apie pomėgius, rodo nuotraukas ir kt. Žaidžia socialumą ugdančius žaidimus, švenčiami gimtadieniai, rengiamos diskotekos, ruošiami siurprizai, malonios dovanėlės draugams. Vaikai ugdosi bendravimo įgūdžius veikdami daugiakultūrinėje aplinkoje, toleranciją kitokios išvaizdos ir gebėjimų žmonėms. Vaikai patys pasiūlo suaugusiems įdomią bendrą veiklą, kurią išplėtoja namuose,

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems.	*Supranta, kad gyvendamas grupėje turi susitarti dėl visiems priimtino elgesio. Suvokia savo veiksmų akivaizdžias pasekmes sau, kitiems ir visai grupei. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas 9 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	įtraukiami tėveliai, pasitelkiant žaidybines situacijas, taikant įvairius skatinimo metodus. Padedant mokytojui, vaikai mokosi atpažinti patyčias ir būdus, kaip jų išvengti.
Pasiekimų sritis - aplinkos pažinimas. **Vertybinė nuostata.** Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. **Esminiai gebėjimai.** Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Turėdamas galimybę, renkasi būti patinkančioje gamtinėje, socialinėje, kultūrinėje aplinkoje, džiaugiasi ten esančiais objektais. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 10 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Jaučiasi atsakingas už socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką bei jos ateitį: apmąsto ir siūlo būdus, kaip ja rūpintis, prižiūrėti, puošti. Paaiškina, kodėl išteklius reikia tausoti. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 10-11 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai stebi artimiausią aplinką, dalyvauja išvykose. Mokosi augalų ir gyvūnų priežiūros pradmenų; seka paros, metų ciklą. Dalyvauja ekologiniuose projektuose, akcijose, kartu su šeimos nariais dalyvauja įstaigos rengiamose šventėse. Vaikai susipažįsta su kultūros vertybėmis, šalies papročiais, istorija. Ugdytiniai aplanko miesto gamtos ir kultūros objektus, žymias istorines vietas. Vaikai susipažįsta su profesijomis.
AŠ IR BENDRUOMENĖ		
JAUTRUS SOCIALINEI IR KULTŪRINEI ĮVAIROVEI		
Pasiekimų sritis - aplinkos pažinimas. **Vertybinė nuostata.** Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. **Esminiai gebėjimai.** Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Turėdamas galimybę, renkasi būti patinkančioje gamtinėje, socialinėje, kultūrinėje aplinkoje, džiaugiasi ten esančiais objektais. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 10 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai stebi artimiausią aplinką, dalyvauja išvykose. Mokosi augalų ir gyvūnų priežiūros pradmenų; seka paros, metų ciklą. Dalyvauja ekologiniuose projektuose, akcijose, kartu su šeimos nariais dalyvauja įstaigos rengiamose šventėse. Vaikai susipažįsta su kultūros vertybėmis, šalies papročiais, istorija.

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose.	**Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Jaučiasi atsakingas už socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką bei jos ateitį: apmąsto ir siūlo būdus, kaip ja rūpintis, prižiūrėti, puošti. Paaiškina, kodėl išteklius reikia tausoti. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 10-11 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Ugdytiniai aplanko miesto gamtos ir kultūros objektus, žymias istorines vietas. Vaikai susipažįsta su profesijomis.
Pasiekimų sritis - santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiaisiais ir bendraamžiais. **Esminiai gebėjimai.** Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiaisiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Siekia veikti savarankiškai, tikisi savo iniciatyvų palaikymo, pagyrimo. Mėgdžioja, tačiau žaidime savaip pertvarko suaugusiųjų veiksmus, žodžius, intonacijas. Trumpam įsitraukia į bendrą žaidimą, pakaitomis su kitu vaiku žaidžia tuo pačiu žaislu. Pradeda suprasti, kuris daiktas yra jo, kuris – kito, o kuriuo naudojamasi bendrai. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 8 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Supranta, kad gyvendamas grupėje turi susitarti dėl visiems priimtino elgesio. Suvokia savo veiksmų akivaizdžias pasekmes sau, kitiems ir visai grupei. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas 9 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai siūlo idėjas ir jaučiasi aktyviais grupės dalyviais. Vaikai rengia savo šeimos pristatymus, pasakoja apie pomėgius, rodo nuotraukas ir kt. Žaidžia socialumą ugdančius žaidimus, švenčiami gimtadieniai, rengiamos diskotekos, ruošiami siurprizai, malonios dovanėlės draugams. Vaikai ugdosi bendravimo įgūdžius veikdami daugiakultūrinėje aplinkoje, toleranciją kitokios išvaizdos ir gebėjimų žmonėms. Vaikai patys pasiūlo suaugusiems įdomią bendrą veiklą, kurią išplėtoja namuose, įtraukiami tėveliai, pasitelkiant žaidybines situacijas, taikant įvairius skatinimo metodus. Padedant mokytojui, vaikai mokosi atpažinti patyčias ir būdus, kaip jų išvengti.
AŠ KALBŲ PASAULYJE		
KOMUNIKABILUS		

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
Pasiekimų sritis - santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiaisiais ir bendraamžiais. **Esminiai gebėjimai.** Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiaisiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Siekia veikti savarankiškai, tikisi savo iniciatyvų palaikymo, pagyrimo. Mėgdžioja, tačiau žaidime savaip pertvarko suaugusiųjų veiksmus, žodžius, intonacijas. Trumpam įsitraukia į bendrą žaidimą, pakaitomis su kitu vaiku žaidžia tuo pačiu žaislu. Pradeda suprasti, kuris daiktas yra jo, kuris – kito, o kuriuo naudojamasi bendrai. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 8 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Supranta, kad gyvendamas grupėje turi susitarti dėl visiems priimtino elgesio. Suvokia savo veiksmų akivaizdžias pasekmes sau, kitiems ir visai grupei. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas 9 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai siūlo idėjas ir jaučiasi aktyviais grupės dalyviais. Vaikai rengia savo šeimos pristatymus, pasakoja apie pomėgius, rodo nuotraukas ir kt. Žaidžia socialumą ugdančius žaidimus, švenčiami gimtadieniai, rengiamos diskotekos, ruošiami siurprizai, malonios dovanėlės draugams. Vaikai ugdosi bendravimo įgūdžius veikdami daugiakultūrinėje aplinkoje, toleranciją kitokios išvaizdos ir gebėjimų žmonėms. Vaikai patys pasiūlo suaugusiems įdomią bendrą veiklą, kurią išplėtoja namuose, įtraukiami tėveliai, pasitelkiant žaidybines situacijas, taikant įvairius skatinimo metodus. Padedant mokytojui, vaikai mokosi atpažinti patyčias ir būdus, kaip jų išvengti.
Pasiekimų sritis - kalbų supratimas. **Vertybinė nuostata.** Domisi žodiniais ir nežodiniais komunikavimo būdais, yra nusiteikęs išklausyti ir suprasti kitą. **Esminiai gebėjimai.** Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, įvairiomis formomis, būdais ir priemonėmis perteikiamas prasmes, amžių atitinkančius įvairaus pobūdžio tekstus.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Stengiasi išklausyti trumpus skaitomus, pasakojamus ar dainuojamus tekstus, girdėto kūrinio prasmę atskleidžia vaidindamas, žaisdamas ar pasakydamas keletą žodžių. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 15 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Domisi įvairiais rašytiniais tekstais, iš iliustracijų ir vieno kito atpažįstamo žodžio supranta jų siužetą; supranta jam skaitomų sudėtingesnių tekstų turinį,	Vaikai kartu su mokytoja žaidžia kalbos garsų žaidimus, klausosi eilėraščių, dainų, pasakojimų, pasakų, plėtoja kalbos supratimą. Vaikai mokosi klausytis draugų ir suaugusiųjų. Kalbos supratimą plėtoja gaudami informaciją ir kitais pojūčiais: vaizdu, lytėjimu, uosle, ragaudami. Tyrinėja rašytinę ir vizualinę informaciją, spaudinių iliustracijas, nuotraukas, lauko erdvėse pastebimus ženklus, užrašus, skelbimus. Vaikai imituoja skaitymą, domisi abėcėlės raidėmis, pastebi žodžius,

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
	įvykių eigą, numato, kas tekste galėtų įvykti toliau. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 15-16 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	prasidedančius ta pačia raide.
Pasiekimų sritis - kalbinė raiška. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs kalbà ir kitomis komunikavimo priemonėmis bendrauti su kitais, išreikšti savo patirtį, jausmus, mintis ir emocijas. **Esminiai gebėjimai.** Naudodamas žodines ir nežodines raiškos priemones, dalinasi savo patirtimi, jausmais, mintimis, įsitraukia į pokalbį ir jį plėtoja, pasakoja, atpasakoja ir kuria paprastas istorijas, kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, parašo savo vardą.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Stebi ir mėgdžioja rašančius suaugusiuosius: imituoja, brauko, keverzoja, piešinėja, palikdamas ženklus. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 16 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, spausdintinėmis raidėmis rašo savo vardą, kelis žodžius. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 17 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai naudojasi kompiuterinėmis programomis, padedančioms pažinti rašto simbolius. Grupės aplinkoje yra smulkiąją motoriką, dėmesį, regimąjį ir erdvinį suvokimą lavinančių žaidimų, raidynų, priemonių dailei ir rankdarbiams. Vaikai mokosi įvairių pirštukų žaidimų, bando imituoti rašymą, braukydami, keverzodami, palikdami ženklus smėlyje, popieriuje, vandenyje. Vaikai piešia, rašo savo vardą, kitus trumpus žodžius.
TYRINĖJU IR PAŽĮSTU APLINKĄ		
LANKSČIAI MĄSTANTIS		
Pasiekimų sritis - matematinis mąstymas. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais. **Esminiai gebėjimai.** Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Kopijuoja dviejų elementų sekas (vaizdines, garsines, judesio). *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 11 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Apibūdina, kaip vienas kito atžvilgiu yra išsidėstę matomi daiktai. Išgirdęs ar	Vaikai ieško grupės aplinkoje, gamtoje daiktų bei reiškinių panašumų ir skirtumų, juos skaičiuoja, matuoja, rūšiuoja, lygina, apibūdina. Padedant mokytojui vaikai atlieka eksperimentus, matuoja, sveria, lygina daiktus. Vaikai mokosi judrių žaidimų, estafečių, koordinacijai, erdvės pojūčiui lavinti. Žaidžia įvairius stalo žaidimus, lavinančius orientacijos erdvėje ir laike pojūtį.

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį.	pamatęs judėjimo su krypties pakeitimu planą, jį iš atminties įvykdo, atkuria, geba pasakyti ir bando pavaizduoti, kaip reikėtų sugrįžti (judėti atbuline tvarka). Nukopijuoja, pratęsia, sukuria seką iš dviejų pasikartojančių elementų. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 12 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis - skaitmeninis sumanumas. **Vertybinė nuostata**. Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas. **Esminiai gebėjimai.** Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Pradeda laikytis išmaniųjų žaislų, daiktų paprasčiausių saugaus naudojimo taisyklių. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas 13 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Supranta pagrindines skaitmeninio turinio (pvz., nuotraukų, piešinių, vaizdo įrašų) saugaus dalinimosi taisykles. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas 13-14 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai su mokytojo pagalba, ribojant laiką, naudojasi ugdymąsi papildančiomis skaitmeninėmis technologijomis ir skaitmeniniu turiniu (vaizdo įrašais, žaidimais, garsinėmis knygelėmis, ugdomosiomis programėlėmis ir kt.). Kartu su mokytoju išbando nesudėtingo skaitmeninio turinio kūrimo galimybes. Vaikai mokosi fotografuoti, piešti, veikia su interaktyviais kubais, įrašo savo balsą, dainuojamą dainą.
Pasiekimų sritis - problemų sprendimas. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas. **Esminiai gebėjimai.** Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsvarsto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai,	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Atsižvelgia į ankstesnę patirtį ir taiso, tobulina sprendimą. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 26 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Stebi, aptaria ir atsižvelgia į priimtų sprendimų pasekmes.	Vaikai ieško problemos sprendimo būdų, kreipiasi pagalbos, papasakoja apie neraminančią situaciją. Vaikai prisimena ir aptaria grožinės literatūros kūrinėlius, matytus spektaklius, savo patirtį perteikia kūrybiniuose darbeliuose.

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
įvertina priimtų sprendimų pasekmes.	*(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 26 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis - kūrybiškumas. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas. **Esminiai gebėjimai.** Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Rodo susidomėjimą kitų kūryba ir norą veikti kartu su kitais. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 23 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Dalinasi savo kūryba artimoje aplinkoje, pasakoja apie kūrybos procesą, paaiškina, kas jam svarbu ir įdomu, pasako, kam skirti jo paties ir kitų žmonių kūrybos rezultatai. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 24 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai atlieka simbolinius vaidmenis, naudoja išraiškingus kūno judesius, veido mimiką, balso intonacijas, giliai išgyvena kuriamas situacijas ir kartu mokosi tiksliau, aiškiau, autentiškai, kūrybiškai perteikti savo išgyvenimus vaikams ir suaugusiesiems. Savo meninės ir žodinės kūrybos darbelius vaikai eksponuoja parodėlėse. Vaikų kūryba yra puošiamos grupės ir įstaigos erdvės.
Pasiekimų sritis - aplinkos pažinimas. **Vertybinė nuostata.** Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. **Esminiai gebėjimai.** Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Turėdamas galimybę, renkasi būti patinkančioje gamtinėje, socialinėje, kultūrinėje aplinkoje, džiaugiasi ten esančiais objektais. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 10 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Jaučiasi atsakingas už socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką bei jos ateitį: apmąsto ir siūlo būdus, kaip ja rūpintis, prižiūrėti, puošti. Paaiškina, kodėl išteklius reikia tausoti. Tyrinėdamas	Vaikai stebi artimiausią aplinką, dalyvauja išvykose. Mokosi augalų ir gyvūnų priežiūros pradmenų; seka paros, metų ciklą. Dalyvauja ekologiniuose projektuose, akcijose, kartu su šeimos nariais dalyvauja įstaigos rengiamose šventėse. Vaikai susipažįsta su kultūros vertybėmis, šalies papročiais, istorija. Ugdytiniai aplanko miesto gamtos ir kultūros objektus, žymias istorines vietas. Vaikai susipažįsta su profesijomis.

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
	savo šalies ir nutolusių vietovių gyvenamąsias sąlygas, samprotauja apie žmogus ir gamtos ryšį. Pradeda jausti prieraišumą artimiausiai socialinei, kultūrinei ir gamtinei aplinkai, išreikšdamas jį veikloje ir kūryboje. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 10-11 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis - kalbų supratimas. **Vertybinė nuostata.** Domisi žodiniais ir nežodiniais komunikavimo būdais, yra nusiteikęs išklausyti ir suprasti kitą. **Esminiai gebėjimai.** Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, įvairiomis formomis, būdais ir priemonėmis perteikiamas prasmes, amžių atitinkančius įvairaus pobūdžio tekstus.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Stengiasi išklausyti trumpus skaitomus, pasakojamus ar dainuojamus tekstus, girdėto kūrinio prasmę atskleidžia vaidindamas, žaisdamas ar pasakydamas keletą žodžių. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 15 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Domisi įvairiais rašytiniais tekstais, iš iliustracijų ir vieno kito atpažįstamo žodžio supranta jų siužetą; supranta jam skaitomų sudėtingesnių tekstų turinį, įvykių eigą, numato, kas tekste galėtų įvykti toliau. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 15-16 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai kartu su mokytoja žaidžia kalbos garsų žaidimus, klausosi eilėraščių, dainų, pasakojimų, pasakų, plėtoja kalbos supratimą. Vaikai mokosi klausytis draugų ir suaugusiųjų. Kalbos supratimą plėtoja gaudami informaciją ir kitais pojūčiais: vaizdu, lytėjimu, uosle, ragaudami. Tyrinėja rašytinę ir vizualinę informaciją, spaudinių iliustracijas, nuotraukas, lauko erdvėse pastebimus ženklus, užrašus, skelbimus. Vaikai imituoja skaitymą, domisi abėcėlės raidėmis, pastebi žodžius, prasidedančius ta pačia raide.
Pasiekimų sritis - mokėjimas mokytis. **Vertybinė nuostata.** Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko. **Esminiai gebėjimai.** Geba mokytis ir pradeda valdyti savo mokymosi veiklą, smalsauja,	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Džiaugiasi tuo, ką atliko ir ko išmoko veikdamas. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 28 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai žaidžia ir mokosi individualiu tempu, džiaugiasi tuo ko išmoko. Kuria įdomias žaidimo situacijas, džiaugiasi tais dalykais, kurių jau išmoko; vaikai ieško atsakymų, į patiems kylančius ir mokytojo keliamus klausimus; patys inicijuoja

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
įsitraukia į savo sumanytas ir kitų pasiūlytas veiklas, aktyviai siekia tikslo, stebi, apmąsto ir koreguoja savo veiklos procesą bei rezultatus.	**Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Noriai dalinasi patirtimi apie veiklos procesą ir rezultatą, pasako, ko ir kaip mokėsi, kas pavyko (nepavyko), ką dar norėtų išbandyti, ko išmokti. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 28 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	pokalbius apie tai, ko jie norėtų išmokti.
Pasiekimų sritis - tyrinėjimas. **Vertybinė nuostata.** Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. **Esminiai gebėjimai.** Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Pamėgdžiodamas suaugusįjį ilgesnį laiką įsitraukia į tyrinėjimo veiklas; džiaugiasi tyrinėjimo atradimu, rezultatą rodo kitiems. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 24 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Samprotauja apie tai, ką pajuto, patyrė, atrado, sužinojo; remdamasis tyrinėjimo rezultatais kelia klausimus; siūlo idėjas, ką dar būtų galima tyrinėti. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 25 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Fantazuoja ir eksperimentuoja su gamtine medžiaga, formomis, dydžiais, kiekiais, spalvomis, judesio ir mimika, garsais ir intonacija; tyrinėja įvairios tekstūros ir būsenos medžiagas, susipažįsta su spalvų spektru. Ugdosi ne tik grupėje, bet ir gamtinėje aplinkoje.
Pasiekimų sritis - gebėjimas žaisti. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą. **Esminiai gebėjimai.** Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Individualiai ar dviese žaidžia paprastą režisūrinį ar vaidmenų žaidimą, laikosi žaidimo vaidmens taisyklių. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 27 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai:**	Vaikai prieš žaisdami aptaria žaidimo temą, planuoja siužetą, lanksčiai kaitalioja vaidmenis, patys kontroliuoja vienas kito veiksmus ir geba spręsti kylančius nesutarimus. Vaikai išmoksta pasirinkti arba patys susikurti erdves savo žaidimams bei žaisti naratyvinius žaidimus. Vaikai su suaugusiaisiais žaismingai kuria

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių.	**4-6 m.** *Žaisdamas su kitais lanksčiai kaitalioja vaidmenis, kontroliuoja savo ir kitų veiksmus, konstruktyviai sprendžia kylančius nesutarimus. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 27 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	bendravimo „kalbą“ ir išgyvena bendrumo jausmą. Dalyvaudami tokiuose abipusiuose žaidinimuose, vaikas pažįsta savo kūno ribas ir galimybes, veido, balso išraiškingumą ir išmoksta inicijuoti bei palaikyti žaismingas socialines sąveikas, susikurdamas artimumo ir saugumo jausmą.
KURIU IR IŠREIŠKIU SĖKMINGAI BESIMOKANTIS		
Pasiekimų sritis - matematinis mąstymas. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais. **Esminiai gebėjimai.** Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Kopijuoja dviejų elementų sekas (vaizdines, garsines, judesio). *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 11 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Apibūdina, kaip vienas kito atžvilgiu yra išsidėstę matomi daiktai. Išgirdęs ar pamatęs judėjimo su krypties pakeitimu planą, jį iš atminties įvykdo, atkuria, geba pasakyti ir bando pavaizduoti, kaip reikėtų sugrįžti (judėti atbuline tvarka). Nukopijuoja, pratęsia, sukuria seką iš dviejų pasikartojančių elementų. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 12 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai ieško grupės aplinkoje, gamtoje daiktų bei reiškinių panašumų ir skirtumų, juos skaičiuoja, matuoja, rūšiuoja, lygina, apibūdina. Padedant mokytojui vaikai atlieka eksperimentus, matuoja, sveria, lygina daiktus. Vaikai mokosi judrių žaidimų, estafečių, koordinacijai, erdvės pojūčiui lavinti. Žaidžia įvairius stalo žaidimus, lavinančius orientacijos erdvėje ir laike pojūtį.
Pasiekimų sritis - skaitmeninis sumanumas. **Vertybinė nuostata**. Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Pradeda laikytis išmaniųjų žaislų, daiktų paprasčiausių saugaus naudojimo taisyklių. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas 13 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-	Vaikai su mokytojo pagalba, ribojant laiką, naudojasi ugdymąsi papildančiomis skaitmeninėmis technologijomis ir skaitmeniniu turiniu (vaizdo įrašais, žaidimais, garsinėmis knygelėmis,

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
Esminiai gebėjimai. Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas.	amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Supranta pagrindines skaitmeninio turinio (pvz., nuotraukų, piešinių, vaizdo įrašų) saugaus dalinimosi taisykles. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas 13-14 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	ugdomosiomis programėlėmis ir kt.). Kartu su mokytoju išbando nesudėtingo skaitmeninio turinio kūrimo galimybes. Vaikai mokosi fotografuoti, piešti, veikia su interaktyviais kubais, įrašo savo balsą, dainuojamą dainą.
Pasiekimų sritis - problemų sprendimas. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas. **Esminiai gebėjimai.** Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsvarsto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Atsižvelgia į ankstesnę patirtį ir taiso, tobulina sprendimą. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 26 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Stebi, aptaria ir atsižvelgia į priimtų sprendimų pasekmes. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 26 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai ieško problemos sprendimo būdų, kreipiasi pagalbos, papasakoja apie neraminančią situaciją. Vaikai prisimena ir aptaria grožinės literatūros kūrinėlius, matytus spektaklius, savo patirtį perteikia kūrybiniuose darbeliuose.
Pasiekimų sritis - mokėjimas mokytis. **Vertybinė nuostata.** Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko. **Esminiai gebėjimai.** Geba mokytis ir pradeda valdyti savo mokymosi veiklą, smalsauja, įsitraukia į savo sumanytas ir kitų pasiūlytas veiklas, aktyviai siekia tikslo, stebi, apmąsto ir koreguoja savo veiklos procesą bei rezultatus.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Džiaugiasi tuo, ką atliko ir ko išmoko veikdamas. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 28 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Noriai dalinasi patirtimi apie veiklos procesą ir rezultatą, pasako, ko ir kaip	Vaikai žaidžia ir mokosi individualiu tempu, džiaugiasi tuo ko išmoko. Kuria įdomias žaidimo situacijas, džiaugiasi tais dalykais, kurių jau išmoko; vaikai ieško atsakymų, į patiems kylančius ir mokytojo keliamus klausimus; patys inicijuoja pokalbius apie tai, ko jie norėtų išmokti.

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
	mokėsi, kas pavyko (nepavyko), ką dar norėtų išbandyti, ko išmokti. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 28 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis - tyrinėjimas. **Vertybinė nuostata.** Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. **Esminiai gebėjimai.** Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Pamėgdžiodamas suaugusįjį ilgesnį laiką įsitraukia į tyrinėjimo veiklas; džiaugiasi tyrinėjimo atradimu, rezultatą rodo kitiems. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 24 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Samprotauja apie tai, ką pajuto, patyrė, atrado, sužinojo; remdamasis tyrinėjimo rezultatais kelia klausimus; siūlo idėjas, ką dar būtų galima tyrinėti. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 25 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Fantazuoja ir eksperimentuoja su gamtine medžiaga, formomis, dydžiais, kiekiais, spalvomis, judesio ir mimika, garsais ir intonacija; tyrinėja vandenį ir jo būvius, susipažįsta su spalvų spektru. Ugdosi ne tik grupėje, bet ir gamtinėje aplinkoje.
Pasiekimų sritis - gebėjimas žaisti. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą. **Esminiai gebėjimai.** Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Individualiai ar dviese žaidžia paprastą režisūrinį ar vaidmenų žaidimą, laikosi žaidimo vaidmens taisyklių. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 27 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Žaisdamas su kitais lanksčiai kaitalioja vaidmenis, kontroliuoja savo ir kitų veiksmus, konstruktyviai sprendžia	Vaikai prieš žaisdami aptaria žaidimo temą, planuoja siužetą, lanksčiai kaitalioja vaidmenis, patys kontroliuoja vienas kito veiksmus ir geba spręsti kylančius nesutarimus. Vaikai išmoksta pasirinkti arba patys susikurti erdves savo žaidimams bei žaisti naratyvinius žaidimus. Vaikai su suaugusiaisiais žaismingai kuria bendravimo „kalbą“ ir išgyvena bendrumo jausmą. Dalyvaudami tokiuose abipusiuose žaidinimuose,

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
	kylančius nesutarimus. Laikosi taisyklių dalyvaudamas kolektyviniuose sportiniuose, judriuosiuose ir didaktiniuose žaidimuose. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 27 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	vaikas pažįsta savo kūno ribas ir galimybes, veido, balso išraiškingumą ir išmoksta inicijuoti bei palaikyti žaismingas socialines sąveikas, susikurdamas artimumo ir saugumo jausmą.
Pasiekimų sritis - meninė raiška. **Vertybinė nuostata.** Domisi menų kalbomis, jaučia meninės raiškos džiaugsmą. **Esminiai gebėjimai**. Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, įspūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis meninės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti.	VAIKO PASIEKIMŲ ŪGTIS **DAILĖS** POSRITYJE: **Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Grafinius ir erdvinius kūrinius palydi garsais, veiksmais, sava kalba. Pradeda rinktis jam patrauklias raiškos priemones, medžiagas. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 19 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Komentuoja ir kitaip reiškia nuomonę apie savo, kitų vaikų, menininkų darbus vartodamas žinomas dailės sąvokas. Gali išvardyti keletą technikų (piešta, fotografuota, tapyta). Samprotauja apie dailės kūrinių paskirtį. Supranta, kad yra skirtingos dailės rūšys. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 19 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf VAIKO PASIEKIMŲ ŪGTIS **MUZIKOS** POSRITYJE: **Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Įvardija arba parodo, kad supranta kai kuriuos muzikos kontrastus (garsiai – tyliai; greitai – lėtai, linksmai – liūdnai). Muzikinę raišką naudoja kitoje veikloje.	Vaikai piešia netradicinėje aplinkoje ir netradicinėmis priemonėmis (smėlyje, ant akmenukų, ant medžio skritinėlių, šviesos stalo, lauke ant molbertų, išvykose), kuria kompozicijas iš gamtinės medžiagos, antrinių žaliavų, daržovių, kuria mandalas. Vaikai bendradarbiauja, derina savo sumanymus su kitais, kuria grupinius dailės darbelius. Vaikai dalyvauja įvairiose dailės akcijose bei parodose organizuojamose Klaipėdos mieste bei respublikoje. Muzikinėje veikloje vaikai groja įvairius pratimus pagal temas: pvz. „griaustinis“, „lietutis“, kuria muzikinius dialogus, eksperimentuoja įvairiais ritminiais muzikos instrumentais, išbando ir kuria garsus, išbando balso

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
	Noriai muzikuoja individualiai ir grupėje. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 20 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Vartoja vis daugiau muzikos sąvokų, sugeba atlikti ir supaprastintu būdu pavaizduoti ketvirtines, aštuntines ir pusines natas bei pauzes. Išklausęs muzikos kūrinį trumpai nusako, kodėl kūrinys patiko ir kuo jis įdomus, aptaria, kur ir kada girdi muziką savo aplinkoje, nusako muzikinio kūrinio paskirtį ir kontekstą. Dalinasi įspūdžiais, užduoda klausimus apie matytus koncertus, aptaria atlikėjų ir klausytojų vaidmenis gyvai atliekant muziką. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 21 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf VAIKO PASIEKIMŲ ŪGTIS **ŠOKIO** POSRITYJE: **Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Natūraliai ir džiaugsmingai šoka ir individualiai, ir drauge su kitais. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 21 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Apibūdina savo atlikto, sukurto ar stebėto šokio tempą, nuotaiką, charakteringus judesius, temą. Aiškina, kodėl kitų sukurti šokiai patiko ir kuo jie	tembrus, kūno perkusiją, kasdienius objektus. Vaikai klausosi muzikos mokytojui taikant įvairius aktyvaus dalyvavimo metodus: piešdami, judėdami su priemonėmis ir be jų, pritardami instrumentais ar kūno perkusija. Vaikai klausosi muzikos įrašų ir gyvos muzikos tiek mokykloje, tiek už jos ribų, susipažįsta su muzikos klausymo ir dalyvavimo socialinėmis elgesio normomis. Vaikai konstruoja muzikos instrumentus iš įvairiausių aplinkoje esančių daiktų, antrinių žaliavų ir jais improvizuoja. Vaikai mokosi dainelių, gabūs vaikai ugdomi papildomai, sudaromos sąlygos šiems vaikams dalyvauti miesto, renginiuose, respublikiniuose konkursuose. Mokytojų komanda plėtoja laisvojo muzikinio judesio idėją įvairių ugdomųjų veiklų metu. Vaikai tyrinėja tempą, ritmą, dinamiką ir erdvę, susipažįsta su judėjimo įvairove, susieja spontaniškus judesius su šokio elementais. Šokdami šokius susipažįsta su įvairiomis kultūromis, atranda skirtingus mokymosi būdus (šokti vienam, šokti poroje, šokti ratelyje ir kt.), mokosi scenos kultūros.

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
	įdomūs; nusako, kur ir kada mato šokį savo aplinkoje, mokykloje ir už jos ribų. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 22 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf VAIKO PASIEKIMŲ ŪGTIS **TEATRO** POSRITYJE: **Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Režisūrinių ir vaidmenų žaidimų metu atlikdamas pasirinktą vaidmenį pasitelkia kūno judesius, veido mimiką, balso intonacijas ir priemones. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 22 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Dalinasi savo teatrine patirtimi su kitais, apibūdina įsimintinus spektaklio epizodus, teatro formomis perteikiamas idėjas susieja su konkrečiomis gyvenimiškomis situacijomis ir išgyvenimais. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 23 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai, mokytojo padedami, kuria vaidinimus pagal literatūrinio kūrinėlio siužetą ir savo išgalvotą pasaką. Vaikai įtraukiami į pasirengimą vaidinimui – renkasi vaidmenis, gamina afišą, bilietus, kuria muzikinius-garsinius instrumentus. Drauge su suaugusiaisiais vaikai dalyvauja improvizacinio pobūdžio teatralizuotuose renginiuose (tradicinėse šventėse, pasakų vaidinimuose su lėlėmis ir pan.), stebi ir dalyvauja teatro pastatymuose ikimokyklinio amžiaus vaikams: šokio, lėlių, dramos, operos ir kt.
Pasiekimų sritis - estetinis suvokimas. **Vertybinė nuostata.** Domisi, gėrisi, grožisi gamtine ir kultūrine aplinka. **Esminiai gebėjimai.** Atpažįsta įvairius gamtinės ir kultūrinės aplinkos reiškinius, reaguoja į juos, jaučia, suvokia ir,	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Turi savo nuomonę (patinka, nepatinka) apie savo ir kitų kūrybą bei aplinką. Džiaugiasi, rodo, ką nors sako kitiems apie savo kūrybą. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 18 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-	Vaikai apžiūri virtualias parodas interaktyvioje lentoje, vyksta į parodas mieste. Vaikai girdi, liečia, regi ir kitaip patiria meninę kūrybą, dalyvauja išvykose į gamtą bei įvairius miesto, rajono kultūrinius objektus, dalinasi patirtais įspūdžiais, išgyvenimais.

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
remdamasis savo supratimu, aptaria estetinius jų ypatumus, dalinasi asmeninėmis estetinėmis patirtimis, džiaugiasi savo ir kitų kūryba.	amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Pasakoja apie matytus dailės kūrinius, patirtą muziką, vaidinimą, šokį, jų siužetus, veikėjus, nuotaiką; gamtoje ir žmogaus sukurtoje aplinkoje kilusius vaizdinius. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 18 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai supažindinami su tautos kultūra, organizuojant kalendorines šventes, rengiant išvykas į muziejus, Tautinės kultūros centrą, pasikviečiant tautodailininkus.
Pasiekimų sritis - kūrybiškumas. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas. **Esminiai gebėjimai.** Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Rodo susidomėjimą kitų kūryba ir norą veikti kartu su kitais. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 23 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Dalinasi savo kūryba artimoje aplinkoje, pasakoja apie kūrybos procesą, paaiškina, kas jam svarbu ir įdomu, pasako, kam skirti jo paties ir kitų žmonių kūrybos rezultatai. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 24 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai atlieka simbolinius vaidmenis, naudoja išraiškingus kūno judesius, veido mimiką, balso intonacijas, giliai išgyvena kuriamas situacijas ir mokosi kūrybiškai perteikti savo išgyvenimus kitiems vaikams ir suaugusiems.
KURIU IR IŠREIŠKIU KŪRYBINGAS		
Pasiekimų sritis - tyrinėjimas. **Vertybinė nuostata.** Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Pamėgdžiodamas suaugusįjį ilgesnį laiką įsitraukia į tyrinėjimo veiklas; džiaugiasi tyrinėjimo atradimu, rezultatą rodo kitiems. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 24 psl.)*	Fantazuoja ir eksperimentuoja su gamtine medžiaga, formomis, dydžiais, kiekiais, spalvomis, judesio ir mimika, garsais ir intonacija; tyrinėja vandenį ir jo būvius, susipažįsta su

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
Esminiai gebėjimai. Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.	https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Samprotauja apie tai, ką pajuto, patyrė, atrado, sužinojo; remdamasis tyrinėjimo rezultatais kelia klausimus; siūlo idėjas, ką dar būtų galima tyrinėti. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 25 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	spalvų spektru. Ugdosi ne tik grupėje, bet ir gamtinėje aplinkoje.
Pasiekimų sritis - kūrybiškumas. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas. **Esminiai gebėjimai.** Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Rodo susidomėjimą kitų kūryba ir norą veikti kartu su kitais. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 23 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Dalinasi savo kūryba artimoje aplinkoje, pasakoja apie kūrybos procesą, paaiškina, kas jam svarbu ir įdomu, pasako, kam skirti jo paties ir kitų žmonių kūrybos rezultatai. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 24 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai atlieka simbolinius vaidmenis, naudoja išraiškingus kūno judesius, veido mimiką, balso intonacijas, giliai išgyvena kuriamas situacijas ir mokosi kūrybiškai perteikti savo išgyvenimus kitiems vaikams ir suaugusiems.
Pasiekimų sritis - gebėjimas žaisti. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Individualiai ar dviese žaidžia paprastą režisūrinį ar vaidmenų žaidimą, laikosi žaidimo vaidmens taisyklių. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 27 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-	Vaikai prieš žaisdami aptaria žaidimo temą, planuoja siužetą, lanksčiai kaitalioja vaidmenis, patys kontroliuoja vienas kito veiksmus ir geba spręsti kylančius nesutarimus. Vaikai išmoksta pasirinkti arba patys susikurti erdves

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
Esminiai gebėjimai. Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių.	amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Žaisdamas su kitais lanksčiai kaitalioja vaidmenis, kontroliuoja savo ir kitų veiksmus, konstruktyviai sprendžia kylančius nesutarimus. Laikosi taisyklių dalyvaudamas kolektyviniuose sportiniuose, judriuosiuose ir didaktiniuose žaidimuose. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 27 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	savo žaidimams bei žaisti naratyvinius žaidimus. Vaikai su suaugusiaisiais žaismingai kuria bendravimo „kalbą“ ir išgyvena bendrumo jausmą. Dalyvaudami tokiuose abipusiuose žaidinimuose, vaikas pažįsta savo kūno ribas ir galimybes, veido, balso išraiškingumą ir išmoksta inicijuoti bei palaikyti žaismingas socialines sąveikas, susikurdamas artimumo ir saugumo jausmą.
Pasiekimų sritis - estetinis suvokimas. **Vertybinė nuostata.** Domisi, gėrisi, grožisi gamtine ir kultūrine aplinka. **Esminiai gebėjimai.** Atpažįsta įvairius gamtinės ir kultūrinės aplinkos reiškinius, reaguoja į juos, jaučia, suvokia ir, remdamasis savo supratimu, aptaria estetinius jų ypatumus, dalinasi asmeninėmis estetinėmis patirtimis, džiaugiasi savo ir kitų kūryba.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Turi savo nuomonę (patinka, nepatinka) apie savo ir kitų kūrybą bei aplinką. Džiaugiasi, rodo, ką nors sako kitiems apie savo kūrybą. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 18 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Pasakoja apie matytus dailės kūrinius, patirtą muziką, vaidinimą, šokį, jų siužetus, veikėjus, nuotaiką; gamtoje ir žmogaus sukurtoje aplinkoje kilusius vaizdinius. Siūlo, kaip savo aplinkoje ir už mokyklos ribų panaudoti tai, kas jam patinka ir priimtina. Vertina savo ir kitų kūrybinę veiklą, pasakydamas vieną kitą argumentą. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 18 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai apžiūri virtualias parodas interaktyvioje lentoje, vyksta į parodas mieste. Vaikai girdi, liečia, regi ir kitaip patiria meninę kūrybą, dalyvauja išvykose į gamtą bei įvairius miesto, rajono kultūrinius objektus, dalinasi patirtais įspūdžiais, išgyvenimais. Vaikai supažindinami su tautos kultūra, organizuojant kalendorines šventes, rengiant išvykas į muziejus, Tautinės kultūros centrą, pasikviečiant tautodailininkus.
Pasiekimų sritis - meninė raiška.	VAIKO PASIEKIMŲ ŪGTIS **DAILĖS** POSRITYJE:	Vaikai piešia netradicinėje aplinkoje ir netradicinėmis

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
Vertybinė nuostata. Domisi menų kalbomis, jaučia meninės raiškos džiaugsmą. **Esminiai gebėjimai**. Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, įspūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis meninės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Grafinius ir erdvinius kūrinius palydi garsais, veiksmais, sava kalba. Pradeda rinktis jam patrauklias raiškos priemones, medžiagas. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 19 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Komentuoja ir kitaip reiškia nuomonę apie savo, kitų vaikų, menininkų darbus vartodamas žinomas dailės sąvokas. Gali išvardyti keletą technikų (piešta, fotografuota, tapyta). Samprotauja apie dailės kūrinių paskirtį. Supranta, kad yra skirtingos dailės rūšys. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 19 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf VAIKO PASIEKIMŲ ŪGTIS **MUZIKOS** POSRITYJE: **Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Įvardija arba parodo, kad supranta kai kuriuos muzikos kontrastus (garsiai – tyliai; greitai – lėtai, linksmai – liūdnai). Muzikinę raišką naudoja kitoje veikloje. Noriai muzikuoja individualiai ir grupėje. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 20 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Vartoja vis daugiau muzikos sąvokų, sugeba atlikti ir supaprastintu būdu	priemonėmis (smėlyje, ant akmenukų, ant medžio skritinėlių, šviesos stalo, lauke ant molbertų, išvykose), kuria kompozicijas iš gamtinės medžiagos, antrinių žaliavų, daržovių, kuria mandalas. Vaikai bendradarbiauja, derina savo sumanymus su kitais, kuria grupinius dailės darbelius. Vaikai dalyvauja įvairiose dailės akcijose bei parodose organizuojamose Klaipėdos mieste bei respublikoje. Muzikinėje veikloje vaikai groja įvairius pratimus pagal temas: pvz. „griaustinis“, „lietutis“, kuria muzikinius dialogus, eksperimentuoja įvairiais ritminiais muzikos instrumentais, išbando ir kuria garsus, išbando balso tembrus, kūno perkusiją, kasdienius objektus. Vaikai klausosi muzikos mokytojui taikant įvairius aktyvaus dalyvavimo metodus: piešdami, judėdami su priemonėmis ir be jų, pritardami instrumentais ar kūno perkusija. Vaikai klausosi muzikos įrašų ir gyvos muzikos tiek mokykloje, tiek už jos ribų,

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
	pavaizduoti ketvirtines, aštuntines ir pusines natas bei pauzes. Išklausęs muzikos kūrinį trumpai nusako, kodėl kūrinys patiko ir kuo jis įdomus, aptaria, kur ir kada girdi muziką savo aplinkoje, nusako muzikinio kūrinio paskirtį ir kontekstą. Dalinasi įspūdžiais, užduoda klausimus apie matytus koncertus, aptaria atlikėjų ir klausytojų vaidmenis gyvai atliekant muziką. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 21 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf VAIKO PASIEKIMŲ ŪGTIS **ŠOKIO** POSRITYJE: **Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Natūraliai ir džiaugsmingai šoka ir individualiai, ir drauge su kitais. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 21 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Apibūdina savo atlikto, sukurto ar stebėto šokio tempą, nuotaiką, charakteringus judesius, temą. Aiškina, kodėl kitų sukurti šokiai patiko ir kuo jie įdomūs; nusako, kur ir kada mato šokį savo aplinkoje, mokykloje ir už jos ribų. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 22 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf VAIKO PASIEKIMŲ ŪGTIS **TEATRO** POSRITYJE: **Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai:**	susipažįsta su muzikos klausymo ir dalyvavimo socialinėmis elgesio normomis. Vaikai konstruoja muzikos instrumentus iš įvairiausių aplinkoje esančių daiktų, antrinių žaliavų ir jais improvizuoja. Vaikai mokosi dainelių, gabūs vaikai ugdomi papildomai, sudaromos sąlygos šiems vaikams dalyvauti miesto, renginiuose, respublikiniuose konkursuose. Mokytojų komanda plėtoja laisvojo muzikinio judesio idėją įvairių ugdomųjų veiklų metu. Vaikai tyrinėja tempą, ritmą, dinamiką ir erdvę, susipažįsta su judėjimo įvairove, susieja spontaniškus judesius su šokio elementais. Šokdami šokius susipažįsta su įvairiomis kultūromis, atranda skirtingus mokymosi būdus (šokti vienam, šokti poroje, šokti ratelyje ir kt.), mokosi scenos kultūros. Vaikai, mokytojo padedami, kuria vaidinimus pagal

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
	0-3 m. *Režisūrinių ir vaidmenų žaidimų metu atlikdamas pasirinktą vaidmenį pasitelkia kūno judesius, veido mimiką, balso intonacijas ir priemones. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 22 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai:** **4-6 m.** *Dalinasi savo teatrine patirtimi su kitais, apibūdina įsimintinus spektaklio epizodus, teatro formomis perteikiamas idėjas susieja su konkrečiomis gyvenimiškomis situacijomis ir išgyvenimais. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 23 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	literatūrinio kūrinėlio siužetą ir savo išgalvotą pasaką. Vaikai įtraukiami į pasirengimą vaidinimui – renkasi vaidmenis, gamina afišą, bilietus, kuria muzikinius-garsinius instrumentus. Drauge su suaugusiaisiais vaikai dalyvauja improvizacinio pobūdžio teatralizuotuose renginiuose (tradicinėse šventėse, pasakų vaidinimuose su lėlėmis ir pan.), stebi ir dalyvauja teatro pastatymuose ikimokyklinio amžiaus vaikams: šokio, lėlių, dramos, operos ir kt.
Pasiekimų sritis - mokėjimas mokytis. **Vertybinė nuostata.** Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko. **Esminiai gebėjimai.** Geba mokytis ir pradeda valdyti savo mokymosi veiklą, smalsauja, įsitraukia į savo sumanytas ir kitų pasiūlytas veiklas, aktyviai siekia tikslo, stebi, apmąsto ir koreguoja savo veiklos procesą bei rezultatus.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai:** **0-3 m.** *Džiaugiasi tuo, ką atliko ir ko išmoko veikdamas. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 28 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai:** **4-6 m.** *Noriai dalinasi patirtimi apie veiklos procesą ir rezultatą, pasako, ko ir kaip mokėsi, kas pavyko (nepavyko), ką dar norėtų išbandyti, ko išmokti. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 28 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-	Vaikai žaidžia ir mokosi individualiu tempu, džiaugiasi tuo ko išmoko. Kuria įdomias žaidimo situacijas, džiaugiasi tais dalykais, kurių jau išmoko; vaikai ieško atsakymų, į patiems kylančius ir mokytojo keliamus klausimus; patys inicijuoja pokalbius apie tai, ko jie norėtų išmokti.

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
	amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	
Pasiekimų sritis - problemų sprendimas. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas. **Esminiai gebėjimai.** Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsvarsto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Atsižvelgia į ankstesnę patirtį ir taiso, tobulina sprendimą. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 26 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Stebi, aptaria ir atsižvelgia į priimtų sprendimų pasekmes. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 26 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai ieško problemos sprendimo būdų, kreipiasi pagalbos, papasakoja apie neraminančią situaciją. Vaikai prisimena ir aptaria grožinės literatūros kūrinėlius, matytus spektaklius, savo patirtį perteikia kūrybiniuose darbeliuose.
Pasiekimų sritis - skaitmeninis sumanumas. **Vertybinė nuostata**. Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas. **Esminiai gebėjimai.** Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Pradeda laikytis išmaniųjų žaislų, daiktų paprasčiausių saugaus naudojimo taisyklių. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas 13 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Supranta pagrindines skaitmeninio turinio (pvz., nuotraukų, piešinių, vaizdo įrašų) saugaus dalinimosi taisykles. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas 13-14 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai su mokytojo pagalba, ribojant laiką, naudojasi ugdymąsi papildančiomis skaitmeninėmis technologijomis ir skaitmeniniu turiniu (vaizdo įrašais, žaidimais, garsinėmis knygelėmis, ugdomosiomis programėlėmis ir kt.). Kartu su mokytoju išbando nesudėtingo skaitmeninio turinio kūrimo galimybes. Vaikai mokosi fotografuoti, piešti, veikia su interaktyviais kubais, įrašo savo balsą, dainuojamą dainą.

Pasiekimų sritis, vertybinė nuostata, esminiai gebėjimai	Vaiko pasiekimų ūgtis pasiekimų srityje	Ugdymo(si) gairės (iš vaiko perspektyvos)
Pasiekimų sritis - matematinis mąstymas. **Vertybinė nuostata.** Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais. **Esminiai gebėjimai.** Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį.	**Pateikiami tik 3 žingsnio pasiekimai: 0-3 m.** *Kopijuoja dviejų elementų sekas (vaizdines, garsines, judesio). *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 11 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf **Pateikiami tik 6 žingsnio pasiekimai: 4-6 m.** *Apibūdina, kaip vienas kito atžvilgiu yra išsidėstę matomi daiktai. Išgirdęs ar pamatęs judėjimo su krypties pakeitimu planą, jį iš atminties įvykdo, atkuria, geba pasakyti ir bando pavaizduoti, kaip reikėtų sugrįžti (judėti atbuline tvarka). Nukopijuoja, pratęsia, sukuria seką iš dviejų pasikartojančių elementų. *(Žr. Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas (2024) 12 psl.)* https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf	Vaikai ieško grupės aplinkoje, gamtoje daiktų bei reiškinių panašumų ir skirtumų, juos skaičiuoja, matuoja, rūšiuoja, lygina, apibūdina. Padedant mokytojui vaikai atlieka eksperimentus, matuoja, sveria, lygina daiktus. Vaikai mokosi judrių žaidimų, estafečių, koordinacijai, erdvės pojūčiui lavinti. Žaidžia įvairius stalo žaidimus, lavinančius orientacijos erdvėje ir laike pojūtį.

UGDYMO(SI) APLINKA: vaikų ugdymo(si) kontekstų kūrimas

Aplinka – tai trečiasis ugdytojas. Tokia ugdymo samprata grindžiama trišalio aktyvumo principu: aktyvus yra besimokantysis, nes jis veikia ir konstruoja savo patirtį; aktyvus yra mokytojas, nes jis kryptingai kuria mokymuisi palankią, prasmingą ir tikslingą aplinką; aktyvi yra ir pati ugdymo aplinka, nes ji ne tik atliepia besimokančiojo veiklas, bet ir skatina jo pažintinį bei kūrybinį aktyvumą. Siekiama atsisakyti vizualinės taršos, palikti erdvę kiek įmanoma tuščią, didinant erdvės multisensoriškumą, tam, kad mokytojas galėtų kurti įtraukiančius ugdymosi kontekstus.

Kontekstas – mokytojo apgalvotos situacijos ir jai parengtos, estetiškai sukomponuotos aplinkos, įtraukiančios vaikus į veiklą, pažadinančios jo tyrinėjimus ir kūrybinius ieškojimus, visuma. Kuriant įtraukiančius ugdymosi kontekstus, atkreipiamas dėmesys į keletą esminių elementų: tai medžiagiškumo, dekoriškumo dimensijas, kaitą ir estetiką.

Plačiau V gairių skyriuje:
https://eseimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/76bb8f404b5911ee8185e4f3ad07094a/asr

V SKYRIUS
VAIKŲ UGDYMOSI PAŽANGA, UGDYMOSI TĘSTINUMAS

15. Vaikų ugdymosi pasiekimų ir pažangos stebėsenos sistema:

Vaikų pasiekimų įrodymų kaupimas ir pasiekimų dokumentavimas bei stebėsena padeda siekti ugdymo ir ugdymosi kokybės: geriau pažinti kiekvieną vaiką ir numatyti jo ugdymo(si)

perspektyvą, stebint, ką vaikas jau geba, ko ir kaip mokosi, kokia jo pažanga atskirose pasiekimų srityse, atskleidžiant potencialias jo galias ir švietimo pagalbos poreikį; kryptingai planuoti ir veiksmingai įgyvendinti lankstų bendrą vaikų grupės ugdymo(si) procesą, skatinantį kiekvieno vaiko ugdymosi pažangą; nuosekliai vertinti mokytojo ir kitų ugdytojų sąveikų su vaikais, taikomų pedagoginių strategijų ir metodų, sukurtos aplinkos, paramos ir pagalbos vaikams poveikį kiekvieno vaiko pažangai.

15.1. vaikų ugdymosi pasiekimų stebėjimas ir įrodymų kaupimas:

Informacija apie vaikų ugdymosi pasiekimus sprendžiama iš vaikų kasdienės veiklos ir jos rezultatų. Informacija apie vaikų pasiekimus kaupiama vaiko pasiekimų aplanke, apraše, skaitmeninėje laikmenoje ar kt. mokytojų pasirinkta forma. Vaiko pasiekimai fiksuojami trumpais komentarais.

15.2. pasiekimų dokumentavimas:

Mokytojai nuolat dokumentuoja ugdymo procesą, renka reikšmingus vaikų ugdymosi proceso ir pasiekimų įrodymus (stebėjimo medžiagą, nuotraukas, vaizdo, garso įrašus ir kt.), analizuoja vaikų ugdymosi pažangą. Į pasiekimų aplanką mokslo metų eigoje (spalio ir gegužės mėn.) taip pat segamos dvi pasiekimų kreivės, kurios pildomos el. dienyne „Mūsų darželis“. Spalio mėn. mokytojas kartu su švietimo pagalbos specialistais pildydamas kreives atlieka diagnostinę stebėseną, kurios metu išsiaiškinamas grupės vaikų kontekstas bei jau įgyti individualūs gebėjimai. Gegužės mėn. mokytojai kartu su švietimo pagalbos specialistais, pildydami kreives el. dienyne „Mūsų darželis“, atlieka apibendrinamąją stebėseną, kurios metu analizuojamas vaikų pažangos procesas – tiek individuali, tiek bendroji pažanga, pasiekta per mokslo metus. Vaikų pasiekimai ir pažanga aptariami su vaiko tėvais (globėjais) du kartus per metus (rudenį ir pavasarį) bei pagal poreikį.

16. Dermė su priešmokyklinio ugdymo sistema.

Vaikų ugdymo(si) dermę bei tęstinumą užtikrina mokyklos Programos ir Priešmokyklinio ugdymo programos svarbiausių ugdymo(si) principų atitiktis ir ugdymo(si) proceso kryptingumas – ugdymo(si) modeliavimas iš vaiko raidos ir ugdymosi perspektyvos, išskirtinis dėmesys žaidimo pedagogikai ir patirtiniam vaikų ugdymui(si); ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) tęstinumą užtikrina ikimokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų pasiekimų sričių ir priešmokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų kompetencijų dermė: suderintos jas sudarančių pasiekimų grupės, pasiekimų turinys, jų augimo nuoseklumas (3 pav.).

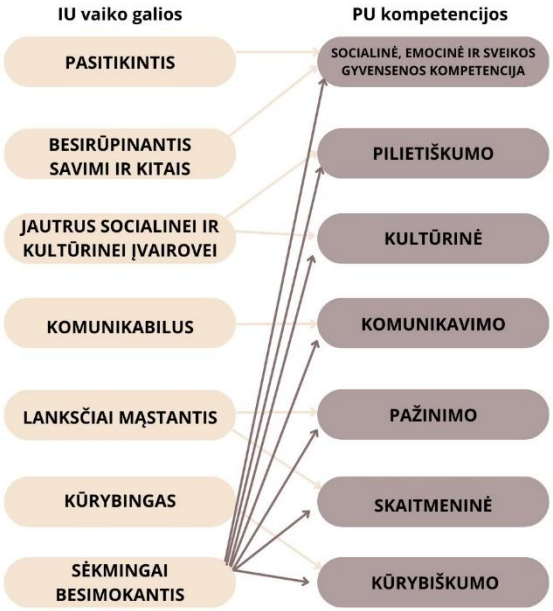

3 pav. Ikimokyklinio ugdymo(si) pasiekimų sričių ir priešmokyklinio ugdymo(si) kompetencijų dermė

Ikimokykliniame ugdyme įgytų pasiekimų visuma sukuria prielaidas vaikui sėkmingai ugdytis kompetencijas, numatytas Priešmokyklinio ugdymo bendroje programoje. Vaiko

priešmokyklinis ugdymas nuosekliai tęsiamas, atsižvelgiant į tai, kurio žingsnio pasiekimus įvairiose pasiekimų srityse jis jau yra įgijęs. Jeigu penkerių metų vaikas nėra pasiekęs penkto pasiekimų žingsnio, jam rekomenduojama dar vienus metus ugdytis pagal ikimokyklinio ugdymo programą.

_____

SUDERINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Berželis“
mokytojų tarybos 2025 m. balandžio 30 d. posėdžio
protokoliniu nutarimu
(protokolas Nr. V1-1)